

Občina Cerknica | Cesta 4. maja 53 | SI - 1380 Cerknica
Tel: (01) 70 90 610, Fax: (01) 70 90 633

**ODLOK o razglasitvi domoznanske zbirke Knjižnice Jožeta Udoviča
Cerknica za kulturni spomenik lokalnega pomena - DRUGA OBRAVNAVA**

OBČINA
CERKNICA

CESTA 4. MAJA 53
SI-1380 CERKNICA
TELEFON 01 7090 610
TELEFAKS 01 7090 633
INFO@CERKNICA.SI
WWW.CERKNICA.SI

Številka: 621-1/2017
Datum: 3.10.2017

OBČINSKI SVET
OBČINE CERKNICA

ZADEVA:	ODLOK O RAZGLASITVI DOMOZNANSKE ZBIRKE KNJIŽNICE JOŽETA UDOVIČA CERKNICA ZA KULTURNI SPOMENIK LOKALNEGA POMENA
NAMEN:	Obravnavanje in sprejemanje odloka v drugem branju
PRAVNA PODLAGA:	<ul style="list-style-type: none"> - 5. in 13. člen Zakona o knjižničarstvu (Ur. list RS, št. 87/01, 96/02, 92/15) - 17. in 19. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), (Ur. list RS št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16) - 17. člena Statuta Občine Cerknica UPB – 1 (Uradni list RS, št. 2/17)
PREDLAGATELJ:	Marko Rupar - župan Občine Cerknica
GRADIVO PRIPRAVILI:	Marija Hribar - Direktorica Knjižnice Jožeta Udoviča Bogdan Urbar – Koordinator Sveta za kulturo Tamara Klepac Sterle – Podsekretarka
POROČEVALCI:	Marija Hribar - Direktorica Knjižnice Jožeta Udoviča Bogdan Urbar – Koordinator Sveta za kulturo Tamara Klepac Sterle – Podsekretarka
MATIČNO TELO:	Odbor za družbene dejavnosti
PREDLOG SKLEPA:	Sprejme se Odlok o razglasitvi domoznanske zbirke knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica za kulturni spomenik lokalnega pomena v drugem branju

O b r a z l o ž i t e v:

Občinski svet je na predhodni seji obravnaval odlok v prvem branju, predlagana je bila le dopolnitev v 13. členu, ki smo jo vključili v odlok.
Občinskemu svetu predlagamo, da sprejme odlok v drugem branju in na ta način zagotovi ohranitev in ravnanje z zbirko na način, da bo ohranjala svoje značilnosti in pričevalnost za naslednje rodove.

Pripravili:
Marija Hribar - Direktorica Knjižnice Jožeta Udoviča
Bogdan Urbar – Koordinator Sveta za kulturo
Tamara Klepac Sterle – Podsekretarka

ŽUPAN
Marko Rupar

Priloge:
- Odlok – 2. branje

POSREDUJE SE:
- Občinskemu svetu
- Odbor za družbene dejavnosti

VLOŽI SE:
- spis postopka

Na podlagi 5. in 13. člena Zakona o knjižničarstvu (Ur. list RS, št. 87/01, 96/02, 92/15), 17. in 19. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. list RS št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16) in 17. člena Statuta Občine Cerknica UPB – 1 (Uradni list RS, št. 2/17) je Občinski svet Občine Cerknica na .....redni seji dne ..... sprejel

ODLOK
O RAZGLASITVI DOMOZNANSKE ZBIRKE KNJIŽNICE JOŽETA UDOVIČA CERKNICA
ZA KULTURNI SPOMENIK LOKALNEGA POMENA

I. Splošne določbe

1. člen

(1) Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi Domoznanska zbirka Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica.

(2) Zbirka na dan razglasitve obsega 7500 knjig in periodičnih publikacij in 50 zemljevidov, od tega 100 enot gradiva z nastankom pred letom 1800. Zbirka obsega tudi 5000 enot slikovnega gradiva, 11 160 digitaliziranih dokumentov, 300 enot avdio in video zapisov, 50 elektronskih virov, pa tudi rokopisov, listinskih dokumentov in drobnega tiska, vse v lasti Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica.

(3) Zbirka obsega tudi sedem arhivov posameznih društev in organizacij, zasebnih skupin in posameznikov, ki so jih le ti prenesli v domoznansko zbirko s posebnimi pogodbami.

(4) Sezname, ki sestavljajo zbirko, vodi in hrani Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, in so del inventarne knjige. Za zavarovano po tem odloku šteje gradivo z oznako d.

2. člen

(1) Varstvo Domoznanske zbirke Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica je javna korist varstva kulturne dediščine, ki se določa v skladu s kulturnim, vzgojnim, razvojnim, simbolnim in identifikacijskim pomenom dediščine za občino in pokrajino.

(2) Javna korist varstva Domoznanske zbirke Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica obsega:

- identifikacijo dediščine, njenih vrednot in vrednosti, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje;
- ohranitev dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo;
- omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej zainteresiranim;
- predstavitev dediščine javnosti in razvijanje zavesti o njenih vrednotah;
- vključevane vedenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje;
- celostno ohranjanje dediščine;
- spodbujanje kulturne raznolikosti s spoštovanjem različnosti dediščine in njenih interpretacij.

3. člen

(1) Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica na podlagi zakonskih pooblastil splošnim knjižnicam za zbiranje, varovanje in posredovanje domoznanskega gradiva zbira, obdeluje, hrani in posreduje domoznansko gradivo s področja delovanja knjižnice od leta 1992.

(2) Osnovni cilj oblikovanja domoznanske zbirke je nuditi prebivalcem in uporabnikom v skladu z njihovimi interesi informacije o dogajanju na njihovem območju in seznanjanje s podobo razvoja njihovega kraja.

(3) Zbrano domoznansko gradivo se zbira, hrani in strokovno obdeluje na podlagi določil stroke in veljavne zakonodaje ter dolžne skrbnosti.

4. člen

Posamezni izrazi v tem odloku imajo naslednji pomen:

- »akcesija« je način pridobivanja premične dediščine in njihovo vključevanje v zbirko;
- »celostno ohranjanje« je sklop ukrepov za zagotavljanje nadaljnega obstoja in obogatitve dediščine, njeno vzdrževanje, obnovo, prenovo, uporabo in oživljanje;
- »dokumentiranje« je zbiranje, urejanje in hranjenje podatkov o dediščini, njenih vrednotah, stanju, lokaciji in drugih dejstvih pomembnih za izvajanje varstva;
- »dolžna skrbnost« je skrbnost, ki se izkazuje s preverjanjem izvora premičnin z vrednotami dediščine na podlagi razpoložljivih podatkov iz dostopnih evidenc in registrov, strokovnih in javnih virov in od lastnikov;
- »domoznanstvo« je veda, ki raziskuje, preučuje in opisuje določeno geografsko ali upravno območje in obsega zbiranje, obdelavo in hranjenje knjižničnega in drugega gradiva za območje na katerem deluje knjižnica kot javna ustanova in ki govori o zgodovinskem, geografskem, etnološkem, družbenem in kulturnem dogajanju tega območja;
- »domoznansko gradivo« je knjižnično, listinsko, rokopisno, avdio ali video gradivo ter premični predmeti, ki zadoščajo vsaj enemu od predpisanih kriterijev in sicer, da vsebujejo podatke o območju in ljudeh, ki ga v svoji pristojnosti pokriva javna knjižnica, da je bilo izdano na območju dejavnosti javne knjižnice ali da avtorji gradiva izhajajo ali so drugače povezani z območjem, ki ga v svoji dejavnosti pokriva javna knjižnica;
- »družbeni pomen« predstavlja vrednost, ki jo ima domoznanska zbirka za skupnost in posameznike zaradi svojega kulturnega, vzgojnega, razvojnega, verskega, simbolnega in identifikacijskega potenciala ali za preučevanje posameznih znanstvenih ved;
- »kulturni spomenik« je dediščina, ki je razglašena za spomenik ali je vpisana v inventarno knjigo pristojne institucije za varstvo dediščine;
- »oživljanje« so dejavnosti, ki omogočajo vključevanje dediščine v sodobno življenje in njeno ustvarjalnost, njeno trajno uporabo in uživanje v njej;
- »plan« je plan, program, načrt ali drugi splošni akt, katerega izvedba ima vpliv na dediščino ali njeno varstvo;
- »premična dediščina« so premičnine ali zbirke z vrednotami dediščine;
- »pristojna organizacija« je subjekt, pristojen za izvajanje ukrepov zbiranja, dokumentiranja, varstva in nadzora nad dediščino;
- »raziskava« so dela, ki posegajo v dediščino za potrebe njenega varstva, s katerimi se preučujejo njeni deli in pridobivajo podatki o njeni vsebini, njenem pomenu, stanju in ogroženosti;
- »uporaba« so stalne ali občasne dejavnosti, ki se opravljajo v dediščini, ob njen ali v kakršni koli povezavi z dediščino, pri tem pa vplivajo nanjo ali uporabljajo njene kulturne vrednote in družbeni pomen;
- »upravljanje« je izvajanje nalog, ki so potrebne za izpolnitev namena, zaradi katerega je bila stvar razglašena za spomenik in obsega predvsem vodenje in organiziranje razširjanja zbirke, vzdrževanja, uporabe, dostopnosti, predstavitve javnosti in spremljanja stanja;
- »varstveni režim« so pravila, ki ob upoštevanju družbenega pomena spomenika in na podlagi njenega vrednotenja konkretizirajo omejitve lastninske pravice ter drugih upravičenj in določajo ukrepe za izvedbo varstva;
- »varstvo« so pravni, upravni, organizacijski, finančni in drugi ukrepi različnih deležnikov, ki so namenjeni obstoju in bogatitvi dediščine;
- »varovanje« je takšno ravnanje z dediščino, ki z rednim dopolnjevanjem, vzdrževanjem in obnavljanjem omogoča obstoj vrednot dediščine in njeno uporabo vsaj v minimalnem obsegu;
- »zbirka« je skupina premičnin s sorodnimi vrednotami dediščine, ki jih lahko povezuje skupen zgodovinski, prostorski, upravni ali osebnostni kontekst.

II. Domoznanska zbirka Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica

5. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev Domoznanske zbirke Knjižnice Jožeta Udoviča za kulturni spomenik lokalnega pomena, so:

- zbirka ima izjemen kulturni, izobraževalni in znanstveni pomen;
- zbirka ima izjemen pomen za poznavanje preteklosti Notranjske in občine Cerknica in občin – pogodbenih partneric, njihovih ustanov in organizacij ter posameznikov;
- zbirka je odraz dolgoletnega, načrtnega in strokovnega zbiranja knjižničnega gradiva iz lokalne preteklosti;
- zbirka vsebuje tudi dokumente, arhivsko in knjižnično gradivo z nastankom pred letom 1800, ki so sestavni del celotne zbirke;
- bogato dopolnitev zbirke predstavlja obsežno gradivo lokalnih glasil in člankov o lokalnih dogajanjih;
- posebna vrednost zbirke so originalna knjižna dela starejših avtorjev, ki so pomembna za celotno slovensko ozemlje in obsegajo obdobje od 16. do 19. stoletja;
- posebnost in pomembno celoto predstavlja zbirka zemljevidov iz starejšega obdobja, med katerimi ima posebno pomembno vrednost za notranjsko območje kartografsko gradivo za obdobje od 16. do 19. stoletja;
- izjemnega pomena po starosti, ohranjenosti, številu izvodov in dragocenosti izvodov predstavlja knjižnična zbirka domačih, notranjskih avtorjev;
- domoznanska zbirka Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica je kot kulturni spomenik pomembna kot celota.

6. člen

(1) Domoznanska zbirka Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica vsebuje tudi pomembne arhive športnih, kulturnih, gasilskih, drugih društev in organizacij, zasebnih skupin in posameznikov z območja delovanja knjižnice, ki so jih s pogodbami prenesle v varovanje, strokovno obdelavo in uporabo Knjižnici Jožeta Udoviča.

(2) Navedeni arhivi so skladno z določili pogodb sestavni del Domoznanske zbirke Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica.

7. člen

(1) Kot sestavni del informacijske podpore varstva se izvaja digitalizacija zbirke in dokumentiranje dediščine.

(2) Dokumentiranje dediščine vsebuje predvsem evidentiranje gradiva, zbiranje podatkov za inventarizacijo dediščine, evidentiranje njenega stanja in ogroženosti ter dokumentiranje posegov.

(3) V primeru premožne dediščine vsebuje tudi lokacije in lastništvo zanimivih enot dediščine za uvrstitev v domoznansko zbirko, dokumentiranje akcesije in premestitve posameznih delov zbirke ali zanimivih enot dediščine.

8. člen

Za zbirko velja varstveni režim, ki določa:

- da se zbirka varuje v njeni izvornosti in neokrnjenosti;

- dovoljena je aktivna in preventivna konzervacija v skladu s strokovnimi standardi in v sodelovanju s pristojno in strokovno usposobljeno ustanovo;
- lastnik in upravitelj zbirke mora določiti strokovno odgovorno osebo, ki bo skrbela za izvajanje varstvenega režima;
- zbirka mora biti evidentirana, dokumentirana in hranjena skladno z zahtevanimi standardi;
- predmeti, ki se iz zbirke predstavljajo javnosti, morajo biti ustrezno zavarovani.

9. člen

Domoznanska zbirka Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica je javno dostopna zbirka v skladu z določili varstvenega režima, določili stroke za posamezne elemente zbirke in zbirko kot celoto ter načrtom upravljanja.

10. člen

O izposoji in selitvi zbirke ali delov zbirke iz prostorov Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica mora biti pisno obveščen pristojni organ Občine Cerknica zadolžen za področje varstva kulturne dediščine.

11. člen

(1) Z Domoznansko zbirko Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica je treba ravnati tako, da se zagotavlja čim večja ohranitev njenih kulturnih vrednot za prihodnost, da se dosledno upoštevajo in ohranjajo njegove kulturne vrednote in družbeni pomen ter njegova družbena vrednost.

(2) Skladno z določili zakona bodo občine in Knjižnica Jožeta Udoviča zagotavljale z letnimi načrti prostorske, strokovne in tehnične zahteve za izvajanje javne lokalne službe varstva premične in nesnovne dediščine ter širitev Domoznanske zbirke, vključno z odkupi gradiva.

12. člen

(1) V javno službo varstva premične in nesnovne dediščine in razvoja Domoznanske zbirke lahko Knjižnica Jožeta Udoviča vključuje tudi prostovoljce z ustrežno izobrazbo oziroma kvalifikacijo.

(2) V javno službo varstva premične in nesnovne dediščine in razvoja Domoznanske zbirke lahko Knjižnica Jožeta Udoviča vključuje tudi prostovoljce – zaupnike. Njihova naloga je razvijanje zavesti o javnosti dediščine, informiranje in neformalni nadzor nad stanjem varstva na terenu.

(3) Knjižnica Jožeta Udoviča lahko kot neformalno obliko dela na domoznanskem področju in na področju varstva oblikuje Domoznanske skupine, ki delujejo pri enotah knjižnice in združujejo tudi delo prostovoljcev za območje posamezne enote.

III. Končne določbe

13. člen

(1) V roku šestih mesecev po uveljavitvi tega odloka Knjižnica Jožeta Udoviča sprejme načrt upravljanja in razvoja Domoznanske zbirke Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica. Z načrtom upravljanja se določijo strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje Domoznanske zbirke, način izvajanja njenega varstva ter njena promocija in uporaba v izobraževalne namene.

(2) V načrtu upravljanja in razvoja Domoznanske zbirke se opredeli:

- pregled kulturnih vrednot, ki jih je treba posebej ohranjati in razvijati;
- vizijo varstva in razvoja;
- strateške in izvedbene cilje upravljanja;
- določbe, ki se nanašajo na upravljavsko strukturo in ukrepe za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- načrt dejavnosti s finančnim okvirom, še posebej za zagotavljanje digitalizacije zbirke, dostopnosti in upravljanje obiska in uporabe;
- kazalnike in načine spremljanja izvajanja;
- rok veljavnosti načrta, način dopolnjevanja in spreminjanja načrta.

14. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Občina Cerknica
Župan
Marko Rupar

Številka:621-1/2017
Datum: .....